

HISTORIE

De Vrede - silo sinds 1918

In het thans uitgegeven nummer van **Erfgoed van Industrie en Techniek**, 16e jaargang, nr. 2 - juni 2007 (driemaandelijke uitgave) van Stichting Erfgoed, Delft staat een uitgebreide uiteenzetting over dit gebouw dat tot veler verbeelding spreekt. Thans ingesloten door al de bedrijven aan de Sluispolderweg, eens eenzaam gelegen aan het Noordzeekanaal, alleen bereikbaar langs het zwarte pad. Gebouwd als onderdeel van de Stelling van Amsterdam.

Onderzoek naar oude meelfabriek De Vrede

Bron Zaans Stadsblad, Rodi Media/Richard Bos, 14 december 2005

Fabriek uit 1918 nog steeds bakken voor containerschepen

Zaanstad kent vele mooie plekjes, die toch voor velen nog geheel onbekend zijn. Een wandeling door de streek levert soms verrassende plaatjes op. Zo wordt de Achtersluispolder bijvoorbeeld opgesierd door een prachtig pand aan het Noordzeekanaal: De Vrede. Onderzoekers zijn momenteel bezig met een naslagwerk over deze voormalige meelfabriek die binnenkort wel eens een ander bestemming zou kunnen krijgen.

Direct na het einde van de eerste wereldoorlog in 1918 waren veel bedrijven nog niet hersteld van de economische schade door de oorlog. Maar men is niet pessimistisch over de toekomst van de Zaanstreek en verschillende takken van industrie beginnen weer aan uitbreiding te denken. Zaanse industriëlen doen, vanaf het moment dat de vrede gesloten is, moedige pogingen om de verlamde industrie nieuw leven in te blazen. In Krommenie verrijst een grote nieuwe linoleumfabriek, in Wormerveer ontstaan de cacao- en de plantenboterfabriek van Wessanen en in Zaandam zien nieuwe rijstpersers én de meelfabriek met de toepasselijke naam 'De Vrede' van de firma C. Kamphuis het levenslicht. Windmolens worden vervangen door fabrieksgebouwen en pakhuizen en Zaandam ontwikkelt zich in deze tijd tot 'de voorraadkast van Nederland'.

Containers

Door de economische teruggang in de jaren zeventig en tachtig ging een aantal bedrijven failliet en andere fabrieken werden gesloten en verplaatst naar de oevers van het Noordzeekanaal. De laatste jaren is te zien dat langs de Zaan meer woningen verschijnen en de industrie verdwijnt. Het kanaalzonegebied is zo'n plek: er wonen mensen maar het is bovendien zowel een zeehaven als een binnenhaven. In de Achtersluispolder vindt nog opslag, overslag en transport plaats ten dienste van de voedingsmiddelenindustrie aan de Zaan.

Het karakteristieke gebouw De Vrede is al jaren een bakken voor de containerbinnenschepen. Zo werkt Container Terminal Vrede met binnenvaartcontainershuttlediensten naar Amsterdam, Rotterdam (een keer per dag) en Antwerpen. Vergeleken met Rotterdam stelt de containeroverslag bij De Vrede natuurlijk weinig voor. Maar toch verwerkte CTV Zaanstad BV in 2004 maar liefst 71.000 containers. "Dit jaar gaan we zelfs richting de 90.000 containers," aldus CTV-eigenaar Bas Gort. "Het overgrote deel van de aangevoerde containers komt over het water uit Rotterdam en wordt per vrachtwagen verder vervoerd naar bestemmingen binnen Zaanstad. Zaanse ondernemingen zijn zo verzekerd van regelmatige aanvoer van hun goederen, zonder verkeersoponhoud. Maar het is waar dat ons bedrijf snel uit haar jasje groeit. Tussen nu en vijf jaar zal de containerterminal moeten verhuizen. Maar we zijn Zaankanters en we blijven Zaankanters, dus een verhuizing naar bijvoorbeeld Amsterdam zien we niet zitten. Het mooiste zou een complete bedrijfsverhuizing zijn naar een plek aan het Noordzeekanaal of een zijkanaal daarvan."

Naslagwerk

Met de gemiddelde groei van ruim tien procent per jaar worden de terreinen rond het rijksmonument snel te klein voor de opslag van containers, en wordt het zo langzamerhand tijd om voorzichtig aan een andere bestemming voor de Vrede te denken. In dat licht bezien is architectenbureau Kerstens-de Ruyter bezig met een historisch onderzoek naar de voormalige meelfabriek uit 1918.

Bas Gort wist nog te vertellen dat het pand veertig jaar geleden door zijn vader werd gebruikt voor tarwe-overslag richting Engeland.

Voor het onderzoek is het team op zoek naar mensen die informatie kunnen verschaffen over de fabriek.

- Was uw vader degene die daar gewerkt heeft,
- kende u de familie van Kamphuijs of
- weet u meer van de in Zaandam geboren architect de heer Van Sante?

Kortom, zij zijn op zoek naar alle informatie die u kunt leveren over dit gebouw.

Als u informatie heeft neem dan svp contact op met Alkmaarse architecten (john@kerssens-deruiter.nl) en help mee aan een naslagwerk over dit prachtige monument.

NB: Alle informatie is dus van belang. De Zaanse architect Van Sante is getraceerd; via de redactie van dezuidkanter.nl is al een bericht naar de onderzoekers gestuurd.

G. Plekker-van Sante, redactie